

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017 - даље: Закон) и члана 56. Став 1. тачка 1) Статута Основне школе "Светозар Марковић" у Лесковцу бр. 933 од 29.11.2017. године, Школски одбор Основне школе „Светозар Марковић“ у Лесковац, на седници, дана 29.03.2018. године, једногласно, донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ У ЛЕСКОВАЦ

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту :Правилник) уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитно-дисциплински поступак, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у Основној школи "Светозар Марковић" у Лесковац (у даљем тексту : Школа).

У складу са Законом и овим Правилником, ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе, за тежу повреду обавезе и за повреду забране из члана 8-10. Правилника.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Обавезе ученика

Члан 2.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Васпитни рад са учеником

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа

ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане овим Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из става 1. овог члана.

Када предузете неопходне активности из става 1. овог члана доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак против ученика, осим ако је учињеном повредом забране из чл. 8 –10. овог Правилника ученик озбиљно угрозио интегритет другог лица.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера предвиђена Правилником изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4

Ученик одговара за лакше повреде обавеза.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1. неоправдано изостајање из школе до 25 часова;**
- 2. ометање рада у одељењу;**
- 3. недолучно понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;**
- 4. изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;**
- 5. непоштовање одлука надлежних органа школе;**
- 6. необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;**
- 7. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;**
- 8. оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;**
- 9. неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;**
- 10. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;**
- 11. повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.**
- 12. недоношења прибора за обављање наставе, опреме за физичко васпитање и других облика образовно-васпитног рада, по налогу наставника;**
- 13. непримерено понашање ученика на екскурзији и другим ваннаставним активностима које организује школа;**
- 14. долажење у школу и на друга места на којима се организују школске активности неприкладно одевен;**
- 15. ометање дежурног ученика школе;**
- 16. увођење у школу лица које није ученик школе;**
- 17. употреба мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-**

васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служе за превару у поступку оцењивања.

Члан 5

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;**
- 2) укор одељењског старешине;**
- 3) укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.**

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина.

Васпитна мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности појачаног васпитног рада са учеником, из члана 3. овог правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 3. овог правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Одељењски старешина је обавезан да када ученик изостане са наставе 5 часова о томе усмено обавести родитеља.

Кад ученик неоправдано изостане са наставе **10 часова** одељењски старешина је у обавези да без одлагања **писмено обавести родитеља ученика** и појача васпитни рад са учеником.

Опомена се изриче за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од **5 до 8 часова** у току школске године или због учињене друге лакше повреде обавеза ученика.

Укор одељењског старешине изриче се за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од **9 до 16 часова** у току школске године или због учињене друге лакше повреде обавеза ученика.

Укор одељењског већа се изриче за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од **17 до 25 часова** у току школске године или због учињене друге лакше повреде обавеза ученика.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. става 1. овог Правилника ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана је обавезна поступност у изрицању мера.

Члан 7

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 8

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно

расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 9

У Школи је **забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.**

Под **насиљем и злостављањем** подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под **физичким насиљем** сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под **психичким насиљем** сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под **социјалним насиљем** сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под **сексуалним насиљем и злостављањем** сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под **дигиталним насиљем и злостављањем** сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређе углед, част или достојанство.

Члан 10.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране (чл. 110-112. Закона) ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора
- укор наставничког већа;
- премештај ученика од V до VIII разреда у другу основну школу, према одлуци наставничког већа, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника ученика и уз сагласност школе у коју ученик прелази.

Друштвено- користан односно хуманитарни рад ученика

Члан 11.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из чл. 5, 7. и 10. овог Правилника, **одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника, а у складу са одговарајућим подзаконским прописом.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, Школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

Ближе услове о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 6. овог члана, прописује министар.

Члан 12.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из чл. 4., 6., 8. и 9. овог Правилника, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 13.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор закључком, у року од 30 дана од дана учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране и **поступак се окончава решењем**, о чему се одмах, а најкасније наредног дана обавештава родитељ, односно други законски заступник ученика.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену тежу повреду обавезе ученика, покреће се најкасније **у року од осам дана** од дана сазнања за учињену тежу повреду обавезе ученика.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из чл. 110–112. овог закона покреће се одмах, а најкасније **у року од два дана** од дана сазнања за учињену повреду забране.

Закључак којим директор покреће васпитно – дисциплински поступак, на основу пријаве одељењског старешине или другог заинтересованог лица, садржи податке о ученику (име, презиме ученика, разред, одељење), опис теже повреде обавеза

ученика, односно забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Закључак из става 1. овог члана доставља се ученику, односно његовом родитељу или законском заступнику, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

Закључак треба да садржи и обавезу да се ученик саслуша у присуству родитеља.

У току васпитно-дисциплинског поступка ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника ученика, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писмену изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика не одазове позиву а уредно је позван, директор одмах а најкасније наредног дана поставља педагога школе да заступа интересе ученика у поступку и о томе одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Члан 14.

О учињеној повреди обавезе (тежој повреди обавезе или повреди забране) школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика и укључује га у поступак.

Ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, мора бити саслушан у васпитно-дисциплинском поступку, као и сведоци, и дати писану изјаву.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

О току поступка узимања изјава, саслушање и извођење других доказних средстава води се записник.

Записник треба да садржи: датум, време и место сачињавања записника, име и презиме ученика, одељење и разред, име и презиме родитеља и других присутних, кратак опис повреде обавезе ученика, кратко формулисана питања и сажете одговоре на њих.

Записник потписује ученик, његов родитељ, директор као и записничар.

Приликом доношења решења о утврђивању одговорности и изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор има у виду тежину учињене повреде и њене штетне последице, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, схватање сврхе изречене мере и друге олакшавајући или отежавајући околности.

Решење о утврђивању одговорности и о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа школе.

Решење из члана 14. став 8. овог Правилника доставља се ученику и родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми.

Члан 15.

Приликом изрицања било које од Законом прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112. Закона, морају се претходно предузети активности појачаног васпитног рада, прописане Законом. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен идентитет другог лица.

Смањење оцене из владања

Члан 16.

Оцена из владања може се смањити ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се смањити и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе када се ученику изриче васпитна мера укора одељенског већа може се смањити оцена из владања на основу одлуке одељенског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, надлежни орган може смањити оцену из владања ученику, ценећи у сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности наведене у ставу 2. овог члана.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик покаже позитивне промене у свом понашању, прихвата одговорност за своје поступке или је до позитивних промена у понашању дошло кроз појачан васпитни рад са учеником после изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере. Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају полугодишта када ученик покаже позитивне промене у свом

понашању на основу појачаног васпитног рада са учеником, и прихвата одговорност за своје поступке.

Неоправдано изостајање ученика са наставе и смањење оцене из владања

Члан 17.

Неоправдано изостајање ученика са наставе до 25 часова у току школске године представља лакшу повреду обевезе, за коју се ученику изриче васпитна мера, а може се и смањити оцена из владања у зависности од релевантних околности које се цене у сваком конкретном случају.

Неоправдано изостајање ученика са наставе више од 25 часова представља тежу повреду обевезе, за коју се ученику изриче васпитно-дисциплинска мера, а надлежни орган може ученику смањити оцену из владања, ценећи у сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности.

У поступку изрицања ученику васпитних и васпитно-дисциплинских мера због неоправданог изостајања, мора се поштовати принцип поступности у изрицању мера.

Владање ученика оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Правна заштита ученика

Члан 18.

Ученик, родитељ одосно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу школском одбору - у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

Школски одбор одлучује о жалби у року од 15 дана од дана достављања жалбе и жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби, Школски одбор може да решењем одбаци жалбу ако је недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица, или жалба није уређена у року који је орган одредио (ЗУП).

Школски одбор решењем одбија жалбу када утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен и да је решење на закону засновано, а жалба неоснована.

Школски одбор може решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу-директору на поновни поступак ако утврди: да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно и погрешно утврђене, да се у поступку није водило рачуна о правилима поступка и да је изрека побијаног решења нејасна или је у противречности са образложењем.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 19.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина: у својој педагошкој документацији, а у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, у Дневнику образовно-васпитног рада и ђачкој књижици, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 20.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељенски старешина.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника ученика материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Завршна одредба

Члан 21.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика ОШ“Светозар Марковић“ у Лесковац број: 676 од 12.09.2013. године.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Валентина Тренчић

Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе“Светозар Марковић“ у Лесковцу је заведен под деловодним бројем 922 од 29.03.2018. године, објављен на огласној табли Школе дана 30.03.2018. године.

Правилник ступио на снагу дана 07.04.2018. године.